

[REDACTED]

**Vabariigi Valitsuse määruse “Nätsi-Võlla looduskaitseala kaitse-eeskiri”
eelnoü
SELETUSKIRI**

1. Sissejuhatus

Vastavalt “Kaitstavate loodusobjektide seadusele” (RT I 1994, 46, 773; 2002, 6, 21; 53, 336; 61, 375; 63, 387; 99, 579) kinnitab kaitsealade kaitse-eeskirjad koos tsoneeringuga Vabariigi Valitsus.

Esitatava Vabariigi Valitsuse määruse eelnõu on koostanud Keskkonnaministeeriumi Looduskaitseosakonna juhataja Hanno Zingel ja ekspert Herdis Fridolin (tel 626 2900). Eelnõu keeleteoimetaja on Enel Ormus (tel 626 2906) ja eelnõu õigusekspertiisi on teinud Andres Kruus (tel 626 2870).

2. Eelnõu sisu

Nätsi-Võlla looduskaitseala moodustatakse Eesti NSV Ministrite Nõukogu 1957. a 11. juuli määrusega nr 242 moodustatud botaanilis-zooloogilise keeluala “Nätsi raba”, Eesti NSV Ministrite Nõukogu 1981. a 25. mai määrusega nr 340 moodustatud Nätsi-Võlla sookaitseala, 1958. a 12. septembri Pärnu Linna RSN TK otsusega nr 376 kaitse alla võetud kuldkinga kasvuala ning Pärnu Rajooni TSN TK 1964. a 05. veebruari otsusega nr 26 kaitse alla võetud kuldkinga kasvuala baasil.

Kehtima hakkav sihtkaitsevööndirežiim tagab Nätsi-Võlla looduskaitsealal väljakujunenud või kujunevate looduslike ja poollooduslike koosluste ning kaitstavate liikide elupaikade kaitse, samuti elustiku mitmekesisuse ja maastikuilme säilimise tulevastele põlvedele. Inimestel on lubatud viibida, korjata marju ja seeni kogu kaitsealal. Kaitseala valitseja nõusolekul on lubatud puu- ja põõsarinde harvendamine vastavalt kaitse-eesmärgile. Salusaarte sihtkaitsevööndis viibimise ajaline piirang on kehtestatud lähtuvalt I kategooria kaitsealuse liigi elupaigale esitatavatest nõuetest. Rahvaürituste korraldamise piirang Nätsi-Võlla ja Salusaarte sihtkaitsevööndis vastab samuti I kategooria kaitsealuse liigi elupaigale esitatavatele nõuetele.

Nätsi-Võlla looduskaitseala ligikaudne pindala on 9495 ha, millest eramaa moodustab umbes 290 ha (metskonna maa ligi 8915 ha ja jätkuvalt riigi omanduses olev maa 290 ha). Kaitseala maa-ala kuulub üheksasse sihtkaitsevööndisse. Määruses on täpselt kirjeldatud kaitseala välispiir.

“Kaitstavate loodusobjektide seaduse” § 5 lõike 8 kohaselt on kinnisasja omanikke looduskaitseala laiendusest ja seal kehtima hakkavast kaitse-eeskirjast teavitatud posti teel (väljastatud 39 kirja) ning palutud avaldada arvamusi, teha ettepanekuid ja esitada pretensioone. Kirjadele lisati teade, et kui kinnisasja omanik pretensioone ning ettepanekuid ei esita, loetakse kaitse eeskiri kooskõlastatuks. Audru Vallavalitsuses on toimunud ka Nätsi-Võlla looduskaitseala eeskirja tutvustav koosolek, mille toimumisest informeeriti vallalehe ning kuulutuste kaudu külade teadetetahvritel.

Kaitseala piiresse jäävad järgmised maaüksused:

	Maaüksus	Pindala, ha	Märkuse sisu	Tulemus
--	----------	----------------	--------------	---------

	Maaüksus	Pindala, ha	Märkuse sisu	Tulemus
1.	Lehtmetsa 15901:001:0064	16.63*	Ettepanek liita metsad kaitsealaga	Taotlus arvesse võetud
2.	Mihkli Ans 15901:001:0294 15901:001:0295	9.6* 7.1*	Nõus, kui arvestatakse tema seatud tingimusi	Tingimused arvesse võetud, kaitseala valitseja nõusolekul puu- ja põõsarinde harvendamine lubatud
3.	Tammemetsa 15901:001:0303	10	Nõus, kui arvestatakse tema seatud tingimusi	Tingimused arvesse võetud, põllu- ja õuema jääb kaitsealast välja
4.	Seapesa 15901:001:0081	7.92*	Mõlemad omanikud nõus	
5.	Kiviste 15901:001:0260	27.4*	Nõus	
6.	Urda-Jüri 15901:001:0250	33.7*	Ei nõustu, tahab oma maal metsa oma äranägemise järgi majandada	Taotlusega pole võimalik arvestada, kuna tegemist on väärtuslike laialehiste metsadega, mille areng tuleb tagada üksnes loodusliku protsessina
7.	Karjamaa 15901:001:0113	24.07*	Ei nõustu	Osaliselt arvesse võetud, kaitsealasse jääb vaid väike osa maaüksusest, millel asuvate soostunud metsade arvamisega kaitsealasse jäi omanik suulisel kokkuleppel nõusse
8.	Rabakraavi 15901:001:0097	15.03*	Nõus	
9.	Suurevälja 15901:001:0057	3.29*	Nõus	
11.	Aru 59b, maatükk omanikule tagastamisel		Nõus	
12.	Kastani 82602:002:0061	7.18	Nõus, kui arvestatakse tema seatud tingimusi	Kui ala vastab keskkonnaministri määruses nr 41 (10.06.2002) esitatud nõuetele, on võimalik taotleda toetust taastamistööde tegemiseks
13.	Passi-Jõekalda 82602:002:0022	4.2	Nõus	
14.	Viruna-Sauna 82601:001:0006	14.41	Nõus	
15.	Matsi 82601:001:0054	6.48	Nõus	
16. 17.	Tua 15905:001:0163	18.8*	Üks omanik nõus Teine omanik pole kirjale vastanud	
18.	Raja I, taluseaduse järgi kasutuses olev maatükk		Omanik pole kirjale vastanud	
19.	Lepiku 15901:001:0109	3.55*	Omanik pole kirjale vastanud	

	Maaüksus	Pindala, ha	Märkuse sisu	Tulemus
20.	Kubja 15901:001:0022	8*	Omanik pole kirjale vastanud	
21.	Kebaste Jaani 15901:001:0105 15901:001:0106	20.66* 14.49*	Omanik pole kirjale vastanud	
22.	Kebaste Tooma 15901:001:0095	27.24*	Omanik pole kirjale vastanud	
23.	Tolli 82602:002:0007	13.52*	Omanik pole kirjale vastanud	
24.	Rannanurme 82602:002:0104	5.99*	Omanik pole kirjale vastanud	
25.	Lauri Tamnema 82601:001:0013	12	Omanik pole kirjale vastanud	
26.	Asunduse 82601:001:0049	14.21	Omanik pole kirjale vastanud	
27.	Uue-Viruna 82601:001:0008	38.47	Omanik pole kirjale vastanud	
28.	Tohuri Andrese 82601:001:0040 82601:001:0041	9.4 2.2	Omanik pole kirjale vastanud	
29.	Keskmetsa 82601:001:0019	6.5	Omanik pole kirjale vastanud	
30.	Möldre 15901:001:0155	7.76*	Omanik pole kirjale vastanud	
31.	Vahemetsa 15901:001:0089	30.66*	Omanik pole kirjale vastanud	
32.	Saarde 15901:001:0156	11.7*	Omanik pole kirjale vastanud	
33.	Uuesaarde 15901:001:0150	7.02*	Omanik pole kirjale vastanud	
34.	Kullipesa 15901:001:0087	13.43	Omanik pole kirjale vastanud	
35.	Orika Jüri 15905:001:0136	2.9	Omanik pole kirjale vastanud	
36.	Möldri 15901:001:0200	23.57*	Omanik pole kirjale vastanud	
37.	Põllu 15901:001:0179	26.8*	Omanik pole kirjale vastanud	
38. 39.	Kalda 15901:001:0166	5.19	Omanikud pole kirjale vastanud	

* - osa maaüksusest jääb kaitsealast välja, kuid tabelis on märgitud kogu maaüksuse pindala

Omanike kinnisasja vahetamise soove saab menetleda pärast kaitse-eeskirja kinnitamist.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Nätsi-Võlla looduskaitseala kaitsekorra kavandamisel on lähtutud “Kaitstavate loodusobjektide seaduses” esitatud nõuetest ning arvestatud vastavust Euroopa Ühenduse õigusele, eelkõige Euroopa Ühenduse Nõukogu looduslike elupaikade ning fauna ja flora kaitse direktiivile 92/43/EMÜ (EÜT L 206, 22.07.1992) ja Euroopa Ühenduse Nõukogu loodusliku linnustiku kaitse direktiivile 79/409/EMÜ (EÜT L 103, 25.04.1979).

4. Määruse mõju ja rakendamiseks vajalikud kulutused

Kaitseala eesmärk on Eestimaa väärtuslike soo- ja metsakoosluste, kaitsealuste taime- ja loomaliikide ning aastasadade jooksul väljakujunenud maakasutust peegeldavate pärandkultuurmaastike kaitse. Eelnõu kinnitamisega tagatakse võimalus säilitada ja tutvustada Lääne-Eesti suurte ja keskmise suurusega soode looduse eripära.

Määruse jõustumisele peab järgnema erinevate maakasutamäärade kinnitamine, mis tuleneb määrusega kehtestatavatest majanduspiirangutest. Sellega korrigeeritakse ühtlasi valdade eelarvesse laekuva ja riigi eelarvest kompenseerimist vajava maamaksu suurust.

Määruse jõustumine ei too kaasa organisatsioonilisi muudatusi.

5. Määruse jõustumine

Määrus jõustub “Riigi Teataja seaduse” (RT I 1999, 10, 155; 2001, 24, 133, 93, 565; 2002, 44, 283) § 5 lõikega 5 sätestatud ajal.

6. Eelnõu kooskõlastamine

Nätsi-Võlla looduskaitseala kaitse-eeskirja eelnõu ja selle keskkonnaekspertiisi kohta on esitanud positiivse arvamuse Pärnu Maavalitsus, Audru Vallavolikogu, Tõstamaa Vallavalitsus ning Koonga Vallavalitsus. Määruse ettevalmistamisel on arvestatud järgmiste omavalitsuste ettepanekutega:

Märkuse tegija	Märkuse sisu	Tulemus
Audru Vallavolikogu	Ettepanek maaüksuste lisamiseks Soeva sihtkaitsevööndisse	Märkus suures osas arvesse võetud. Kaitsealast jäi soovitatud aladest välja vaid Lindamäe maaüksus 15901:001:0282, kuna seal puuduvad looduskaitsealised väärtused
Tõstamaa Vallavalitsus	Ettepanek säilitada turba kaevandamise võimalus Tõstamaa vallaga piirnevalt alalt	Rekultiveeritud turbakarjäär on üle antud Audru vallavalitsusele, Audru vallavalitsus pole kaevandamiseks luba taotlenud. Turbakarjääri avamine või selle avamise taotlemine kõnealuses kohas pole Tõstamaa Vallavolikogu pädevuses. Turba karjääri taasavamine pole mõeldav
Koonga Vallavalitsus	Piiri täpsustus Koonga vallas, Vallapiiri sihtkaitsevööndis	Märkus arvesse võetud

Villu Reiljan
Keskkonnaminister
Kantsler

Sulev Vare